

MATERYALİST VE SPİRİTÜALİST DÜNYA GÖRÜŞLERİNİN OTANTİK TUTUM İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

A RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN MATERIALIST AND SPIRITUALIST WORLD VIEWS WITH AUTHENTIC ATTITUDE

Hayri CENGİZ*, İlker Hüseyin ÇARIKÇI**

* Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,
hayricengiz@sdu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3394-349X>

** Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,
ilkercaarikci@sdu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3095-6359>

ÖZ

Araştırma İzmir ilinde yer alan Ege Üniversitesi ve Katip Çelebi Üniversite'lerinde öğrenim gören öğrencilerin materyalist ve spiritüalist dünya görüşleri ile otantik tutumları arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma sürecinde 402 katılımcıya anket yöntemiyle ulaşılmış, elde edilen veriler SPSS 22 programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Metafizik dünya görüşü ölçeği spiritüalist ve materyalist dünya görüşlerini temsil etmektedir. Otantiklik ölçeği ise dış etkiyi kabullenme, kendine yabancılaşma ve otantik yaşam boyutlarından oluşmaktadır. Yapılan analiz işlemleriyle spiritüalist ve materyalist dünya görüşleriyle, otantik yaşam ve kendine yabancılaşma boyutları arasında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Spiritüalist dünya görüşüne sahip bireylerin otantik yaşam düzeyleri ile arasında pozitif yönde bir ilişki mevcutken, kendine yabancılaşma seviyeleri ile arasında negatif yönde bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Materyalist dünya görüşüne sahip bireylerin otantik yaşam düzeyleri arasında negatif yönlü bir ilişki mevcutken, kendine yabancılaşma seviyeleri ile arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dünya Görüşü, Metafizik, Spiritüalist, Materyalist, Otantiklik

Jel Kodları: I30, J17, M10.

ABSTRACT

The aim of the study was to determine the relationships between authentic attitudes and materialist, spiritualist world views of Ege University and Katip Çelebi University students in İzmir. In the research process, 402 participants were reached by questionnaire method and the data were analyzed by SPSS 22 program. The metaphysical world view scale represents spiritualist and materialist worldviews. The authenticity scale consists of acceptance of external influences, self-alienation and authentic living dimensions. It has been found that there are significant relations between spiritualist, materialist world views and authentic life and self-alienation dimensions. While there is a positive relationship between the authentic life levels of individuals with spiritualist world view, there is a negative relationship between self-alienation levels. For the individuals with materialist world view, there is a negative relationship between authentic life levels and there is a positive relationship between self-alienation dimensions.

Keywords: World view, Metaphysics, Spiritualist, Materialist, Authenticity

Jel Codes: I30, J17, M10.

¹ Bu çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı "Lider Olma Kaygısında Dünya Görüşlerinin, Aktivistliğin ve Otantikliğin Rolü" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Geçmişten bugüne bireyin kendisini dürüst ve açık bir şekilde diğer bireylere ifade etmesinin, otantik olmasının çok önemli olduğu görülmüştür. Bu durumdan dolayı otantiklik kavramının kişilik, danışma psikolojisi, insan gelişimi ve sağlıkla ilgili önemli teoriler de dahil olmak üzere bir çok disiplinde önemini daha çok arttığı görülmüştür (Lopez ve Rice, 2006). Otantiklik kavramı öz belirleme kuramıyla da ilişkilidir. Öz belirleme kuramına göre kişi özerklik ihtiyacı karşılandığında otantik olabilir (Deci ve Ryan, 1985). Öz belirleme Budak (2000)'e göre davranışların grup baskısı, toplum kuralları vb. dış etkenlerden ziyade, kişinin değer yargıları ve inançlarıyla şekillenip, kararın kişi tarafından verilmesi olarak tanımlanmıştır. Psikolojik iyi oluş ile otantiklik arasındaki olumlu ilişkiler günümüzde kavramın önemini arttırmış ve otantiklikle ilgili çalışmalar önem kazanmıştır. Örnek olarak Tangör ve Curun (2016), İlhan ve Özdemir (2013), Satıcı, Kayış ve Akın (2013) kavramlarla ilgili yaptıkları çalışmalarla otantikliğin önemini vurgulamışlardır. Otantiklik kavramının ontoloji ve metafizik gibi felsefe alanındaki konularda yoğun olarak yer aldığı ve fenomoloji, varoluşçuluk gibi akımlarda yer edindiği görülmektedir (Kernis ve Goldman, 2006).

Dünya görüşü; kişinin hayata ilişkin bakışı, dünyaya baktığı gözlüktür. Dünya görüşü kavramı dinamik bir yapıda olmakla beraber kişinin davranışlarının şekillenmesinde rol oynamaktadır (Valk, 2010). Koltko, psikolojik çalışmalarla ve kullanılan yordayıcı değişkenlerle de açıklanamayan davranışın bir kısmının bireyin sahip olduğu dünya görüşünün anlaşılmasıyla gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Bütünleştirilmiş dünya görüşü teorisini savunan Koltko (2000)' ya göre dünya görüşü kavramı bireylerin kendini gerçekleştirme/davranma (acting self) ve kişisel deneyimleme (experiencing self) yönünü temel almaktadır. Belirtilen iki yönün ise hisler, kültürleşme, hafıza, algı, motivasyon, kişilik özellikleri ve bilişle ilişkili olduğunu savunmuştur. Konuyla

ilgili yapılan çalışmalarda bireyci ve toplulukçu dünya görüşünü benimseyen kişilerle ilgili araştırmaların olduğu görünmekle birlikte, metafizik boyutundaki dünya görüşüyle otantik olma, özgün olma kavramlarının beraber araştırıldığı çalışmaların alanda az sayıda olduğu görülmüştür.

Bu çalışmanın amacı bireyin değer ve inançlarından oluşan dünya görüşü kavramının, bireyin bu değerler ve inançlarıyla uyum içerisinde yaşayabilmesi anlamını taşıyan otantik yaşama ile ilişkisinin olabileceği değerlendirilerek, aradaki ilişkiyi ortaya çıkartabilmektir. Koltko (2000)'nun geliştirdiği dünya görüşü değerlendirme aracı çalışması doğrultusunda bu araştırmada da bireyin sahip olduğu dünya görüşü metafizik boyutunda toplanmış, spirüalist ve materyalist olmak üzere iki ayrı dünya görüşü çerçevesinde değerlendirilmiştir.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1 Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri

Türk Dil Kurumu'nun yaptığı tanımlamaya göre "Dünya Görüşü" kavramı hayatın ve evrenin manasını, değerini, amacını, insan davranışlarını ve varlığını tamamıyla kavramaya çalışan genel düşüncedir (<http://sozluk.gov.tr>).

Literatür çalışmaları incelendiğinde dünya görüşü kavramının dini, psikolojik ve felsefi bakış açılarıyla farklı tanımlamaların yapıldığı ve bu tanımlara istinaden kavramın içeriğindeki temel sorularının da değişiklik gösterdiği görülmüştür (Tosun, 2015:19). Dünya görüşü kavramıyla ilgili psikoloji alanında çeşitli çalışmaları bulunan Koltko ise kavramı; dünyayı ve içindeki yaşamı tanımlamanın bir yolu olarak ifade etmiştir. Daha detaylı olarak; dünyanın ne olduğuna, dünyada nelerin var olduğuna, hangi deneyimlerin doğru hangi deneyimlerin yanlış olduğuna, hangi tür davranışların ve ilişkilerin uygun, hangi tür

davranışların ve ilişkilerin uygun olmadığına ilişkin sınırlayıcı ifadeler ve varsayımlar içeren bir inançlar bütünüdür. Kavram dünyada nelerin bilinebileceği, nasıl bilinebileceği, hangi hedeflerin takip edilmesi gerektiği, nelerin yapılabilir ve başarılabilir olduğunu tanımlar. Dünya görüşleri kanıtlanamayan hatta kanıtlanması imkansız varsayımlardan da oluşabilir (Koltko-Rivera, 2000:2).

Metafizik kavramı Türk Dil Kurumu'na göre "doğa ötesi" olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr). Çalışma sürecinde referans alınan metafizik dünya görüşünün temsil ettiği spiritüalizm (yaşamı Anlamlandırma) ve materyalizm kavramlarının çıkış noktası Freud'un dünya görüşü konseptine dayanmaktadır. Freud dünya görüşü alanında yaptığı tespitle kavramların, gerçekliğin doğasıyla ilgili varoluşsal inançları yansıttığını ifade etmektedir (Koltko-Rivera, 2000:70).

Spiritüalizm varlığın bedenden bağımsız bir ruhu olduğunu savunan metafizik bir görüştür (Akgün, 2007). Spiritüalizm kavramının dilimizde tam karşılığının olmamasından dolayı kavram için akademik çalışmalarda maneviyat, yaşamı anlamlandırma gibi tanımlamaların yapıldığı görülmüştür. Koltko'ya göre spiritüalist, yani yaşamı anlamlandırma yönündeki çıkış noktası ruhun, gerçeklikle ilgili en önemli unsurlardan birisi olmasıdır. Spiritüalizme göre gerçeklerin görünmeyen manevi bir yönü vardır. Dolayısıyla bireyin veya grubun ilişki kurabileceği manevi varlıklar ya da güçler mevcuttur (Koltko-Rivera, 2000:70).

Materyalizm kavramı sosyoloji, felsefe ve din alanlarında uzun yıllardan bu yana tartışılmaktadır. Maddeyi tek gerçek kabul eden ve her şeyi ona indirgeyen materyalizm, spiritüalizm vb. disiplinlerle ters görüşleri savunmaktadır. Materyalizm tabiat üstü varlıkları ve fizik ötesi kanunları kabul etmeyen bir teoridir. Var oluşu metafizik sebeplerle ilişkilendiren açıklamalara karşı çıkmaktadır (Smart:203-240, Armstrong: 37, Aktaran Topaloğlu, 2003). Kısaca materyalizm maddi alem

dışında herhangi bir varlık alanı tanımamaktadır.

Materyalizme ilişkin dünya görüşü ise inançların fiziken var olan maddenin tek ya da temel gerçek olduğunu, tüm olayların ve süreçlerin maddenin var oluşu sonucu olarak açıklanabileceği görüşünü yansıtır. Çalışma doğrultusunda değinilen materyalizm kavramı ontoloji çerçevesinde değerlendirilmiştir. Yani materyalizm gerçekliğin en iyi maddelerle tarifi olduğuna olan inançtır ve spiritüalizm (yaşamı anlamlandırma) görüşünün savunduğu manevi varlıkları ve güçleri reddeder (Koltko-Rivera, 2000:70-71).

1.2. Otantiklik

Türk Dil Kurumu'na göre Otantik kavramı "orijinal, eskiden bu yana mevcut olan özellikleri taşıyan" olarak tanımlanmıştır. Otantiklik ise "otantik olma durumu" olarak ifade edilmiştir (<http://sozluk.gov.tr>).

Otantiklik kavramı ilk kez Heidegger tarafından bir terim olarak kullanılmıştır. Goldman ve Kernis (2008)'e göre otantiklik bireyin gerçek benliğini yaşayabilmesi, bireyin günlük ilişkilerinde öz benliklerini hür bir şekilde ifade etmesi olarak tanımlanmıştır. Harter (2002) ise kavramı bireyin kendi benliğine sadık davranması ve kendisini bilmesi olarak tanımlanmıştır.

Bireyin inanç, deneyim, duygu ve bilişlerinin davranışlarıyla uyum ilişkisinde olması otantik yaşamı, aralarında uyum ilişkisinin olmaması ise otantik olmayan yaşamı temsil eder. Bireyin duyguları da içinde bulunduğu dünyadan ve sosyal çevresinden etkilendiği için otantikliğini de etkiler. Buna göre otantiklik ile benlik saygısı ve psikolojik iyi olma arasında da bir ilişki söz konusudur (Gül, 2010:46,47).

Bireyin merkezinde olduğu yapıda otantiklik birbiri ile uyum içerisinde olan ve üç parçadan oluşan bir yapıdadır. Birinci düzeyde bireyin deneyimlerini, ikinci düzeyde bireyin bilinçli farkındalığını, üçüncü düzeyde ise iletişimini ve davranışını kapsar. Bireyin davranışları ve deneyimleri arasındaki uyum otantik yaşama tarafını oluşturur. Bireyin bilinçli

farkındalık düzeyleri ile gerçek deneyimleri arasındaki uyumsuzluk, çatışma ise kendine yabancılaşma yönünü oluşturmaktadır. Bireyin üçüncü yönü olan dışsal etkilenme ise otantik yaşama ve kendine yabancılaşmayla ilgili bütün duyguları etkiler (Barrett-Lennard aktaran Wood ve diğ., 2008).

Bireylerin diğer kişilerle olan ilişkilerinde gerçek benliğini ortaya koymasının psikolojik durumuna olumlu katkı sağlarken, olası cezadan veya dış baskıdan kaçınmak için kendi benliğini ortaya koyamaması da psikolojik sağlığı için bir tehdit yaratabilmektedir. Dolayısıyla otantikliğini baskılayan kişilerin daha fazla stres ve kaygı yaşadıkları tespit edilmiştir (Wood ve ark., 2008). Otantiklik düzeyi arttıkça bireyin daha fazla yaşam doyumu, öz saygı ve olumlu duygular yaşadıkları tespit edilmiştir (Goldman ve Kernis, 2002).

Otantiklikle ilgili diğer bir kavramsallaştırma çalışması Winnicott (1960) tarafından daha karmaşık bir yapıda ele alınmıştır. Winnicott'un nesne ilişkileri

teorisine dayanan tanımlamasına göre her birey sahip olduğu kimliğin temel özelliklerini yansıtan gerçek bir otantik benliğe sahiptir. Bunun yanında bireylerin dış güçleri memnun etmek için farklı hareket etmesini sağlayan sahte benlikleri de mevcuttur. Her bireyin bir tarafında gerçek benlik, diğer tarafında sahte benlikleri bulunmaktadır.

2. ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Örneklemi

Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde yer alan Ege Üniversitesi ve Katip Çelebi Üniversite'lerinde öğrenim gören İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileriyle Mühendislik Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılarla yüz yüze görüşülerek anket yöntemi uygulanmıştır. Toplamda 402 katılımcıya ulaşılmış, eksik ya da hatalı doldurulan anketler elenerek 385 adet anket ile veriler analiz edilmiştir. Örnekleme ait demografik veriler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Örnekleme Ait Demografik Veriler

Veriler	Sayı	%	
Üniversite	Ege Üniversitesi	134	34,8
	Katip Çelebi Üniversitesi	251	65,2
Cinsiyet	Kadın	185	48,1
	Erkek	200	51,9
Fakülte	İktisadi ve İdari Bilimler	122	31,7
	Mühendislik	263	68,3
Anne Meslek	Kamu Sektörü	60	15,6
	Özel Sektör	65	16,9
	Girişimci	9	2,3
	Ev Hanımı	220	57,1
	Diğer (Emekli, vefat vb.)	31	8,1
Baba Meslek	Kamu Sektörü	105	27,3
	Özel Sektör	144	37,4
	Girişimci	16	4,2
	Diğer (Emekli, vefat vb.)	120	31,2
15 Yaşına Kadar	İl	258	67
Büyüdüğünüz Yer	İlçe	107	27,8
	Köy	20	5,2

2.2. Araştırmanın Hipotezleri

Bireylerin sahip oldukları Metafizik boyutundaki dünya görüşleriyle (spiritüalist ve materyalist) otantik yaşam, kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme seviyeleri arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amacıyla araştırma gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya ilişkin hipotezler ise;

H1: Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri ile Kendine Yabancılaşma arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri ile Dış Etkiyi Kabullenme arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H3: Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri ile Otantik Yaşam arasında anlamlı bir ilişki vardır.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Kullanılan Ölçekler

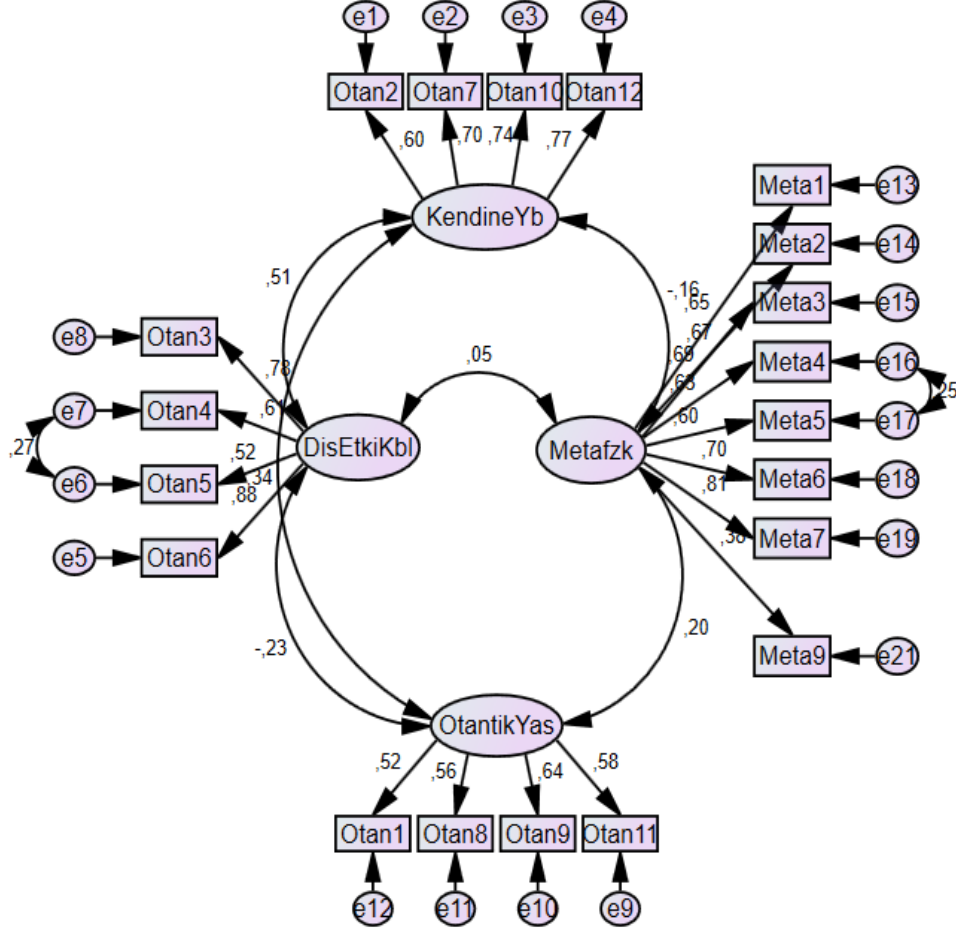
Araştırma soruları katılımcılarla yüz yüze görüşülerek basılı anket formlarına yanıt vermeleri yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmanın birinci bölümünde İlhan ve Özdemir tarafından 2013 yılında Türkçe'ye uyarlaması yapılan Otantiklik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin orijinal ismi "Authenticity Scale" dir.12 madde ve 3 alt boyuttan (Kendine yabancılaşma, Dış Etkiyi Kabullenme, Otantik Yaşam) oluşan ölçek 7'li likert şeklinde uygulanmıştır. Katılımcılar araştırma sorularına kesinlikle katılmıyorum (1)- kesinlikle katılıyorum (7) arasında değişen ifadelerle yanıt vermişlerdir.

Araştırmada kullanılan diğer ölçek olan Metafizik Dünya Görüşü Ölçeği, Koltko-Rivera (2000) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin dilimize uyarlaması Cengiz (2019) tarafından "Lider Olma Kaygısında Dünya Görüşlerinin, Aktivistliğin ve Otantikliğin Rolü" isimli 2019 yılı itibariyle devam eden doktora tez çalışmasında gerçekleştirilmiştir. Ölçek tek boyuttan ve 11 maddeden oluşmaktadır. 7'li likert şeklinde oluşturulan ölçekte katılımcıların araştırma sorularına kesinlikle katılmıyorum (1)- kesinlikle katılıyorum (7) arasında değişen yanıt vermeleri istenmiştir. Ölçeği geliştiren Koltko'nun uyarısına göre katılımcıların anlamadıkları yada emin olmadıkları maddelerin karşısına ise "???" yazmaları belirtilmiş, bu maddeler değerlendirmede 4 puan olarak sayılmıştır. Bu doğrultuda ölçeğe ilişkin değerlendirme toplam puana göre yapılmıştır. İfadelere verilen yanıtların 44 ve üzeri olması bireyin "Spiritüalist" dünya görüşüne sahip olduğunu, 44 puanın altında skorunun olması ise "Materyalist" dünya görüşüne sahip olduğunu ifade etmektedir.

2.4. Araştırmanın Bulguları

Yapılan araştırmanın sonuçları Ibm Spss 22 ve Amos programları kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın geçerliliğini tespit etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizine ilişkin sonuçlar ve uyum değerleri şekil 1' de gösterilmiştir.

Şekil 1: Otantiklik ve Metafizik Dünya Görüşü Ölçeğine İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi

Ölçeklere ilişkin faktör analizi sonuçlarını gereken referans değerleriyle ve uyum iyiliği değerleri Tablo 2’ de olması karşılaştırılarak uygun olduğu görülmüştür.

Tablo 2: Ölçeklere İlişkin Uyum Değerleri ve Referans Değerleri

Uyum İyiliği Değerleri	Referans Değerleri	Araştırmaya Ait Değerler
χ^2/df	$\chi^2/df < 5$ (Hair vd., 2013)	2,20
RMSEA	RMSEA < 0,08 (Hair vd., 2013)	0,05
CFI	CFI > 0,9 (Hair vd., 2013)	0,92
GFI	GFI > 0,8 (Forza ve Flippini, 1998)	0,91
AGFI	AGFI > 0,8 (Abedi vd., 2015)	0,89
NFI	NFI > 0,8 (Forza ve Flippini, 1998)	0,87
TLI	TLI > 0,9 (Forza ve Flippini, 1998)	0,91

Ölçeklere ilişkin doğrulayıcı faktör analizi sürecinde Metafizik Dünya Görüşü ölçeğine ait 8, 10 ve 11. Maddelerin ölçeğin uyum iyiliği değerlerini düşürdüğü tespit edilmiş ve analiz dışı bırakılmıştır. Ek

olarak 4. ve 5. Maddeler arasında hata kovaryansı birleştirilmiştir. Otantiklik ölçeğinde ise 4. ve 5. Maddeler arasında hata kovaryansı birleştirilerek daha uygun değerlere ulaşılmıştır.

Faktör analizlerinin ardından ölçeğin sonuçlarına baktığımızda Otantiklik güvenilirlik yapısının tekrar test edilmesi Ölüme ilişkin değerler Tablo 3' deki gibi amacıyla güvenilirlik analizi yapılmıştır. Bu gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda ölçeklere ilişkin analiz

Tablo 3: Otantiklik Ölçeğine İlişkin Güvenilirlik Değerleri

Boyutlar	Sayı	İfadeler	Cronbach α
Kendine Yabancılaşma	2	Gerçekten içimde ne hissettiğimi bilmiyorum.	0,80
	7	Kendimi yeteri kadar tanımadığım hissine kapılıyorum.	
	10	Kendimi gerçek benden uzak hissediyorum.	
	12	Kendime yabancılaştığımı hissediyorum.	
Dış Etkiyi Kabullenme	3	Başkalarının görüşlerinden çok fazla etkilenirim.	0,80
	4	Genellikle başkalarının bana yapmamı söyledikleri şeyleri yaparım.	
	5	Her zaman başkalarının benden beklentilerini yerine getirmem gerektiğini hissedirim.	
Otantik Yaşam	6	Diğer insanlar (başkaları) beni çok etkiler.	0,67
	1	Kişinin kendisi olmasının popüler olmasından daha iyi olduğunu düşünüyorum.	
	8	Her zaman inandığım şeylere sadık kalırım.	
	9	Birçok ortamda olduğum gibi davranırım.	
11	Değerlerime ve inançlarıma uygun olarak yaşarım.		
Toplam			0,67

Otantiklik ölçeğinin alfa değerlerini incelediğimizde Kendine Yabancılaşma boyutu için 0.80, Dış Etkiyi Kabullenme Boyutu için 0.80, Otantik Yaşam boyutu için 0.67 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ölçeğe ilişkin genel alfa değeri ise 0.67'dir. Tahsin ve İlhan

tarafından 2013 yılında yapılan Otantiklik ölçeğinin Türkçe'ye uyarlaması çalışmasında ise alfa değerleri sırasıyla 0.78, 0.78 ve 0.69 olarak tespit edilmiştir.

Metafizik Dünya Görüşü ölçeğinin güvenilirlik değerleri ise Tablo 4' de yer almaktadır.

Tablo 4: Metafizik Dünya Görüşü Ölçeğine İlişkin Güvenilirlik Analizi

Sayı	İfadeler	Cronbach α
1	Bu dünyada yaşamımızı etkileyen gerçek bir manevi alem vardır.	0,85
2	Öldüğümüzde bitmiş oluruz. Artık devam edecek bir varoluş yoktur.	
3	Varolan şeylerin özünde ruh yoktur. Sadece madde vardır.	
4	Hiç bir şey gerçekten ölmüş değildir: Ruhanilik/maneviyat herşeyi ve herkesi besler	
5	İnsanlar aslında ruhani/manevi dünyadan ilham alabilirler.	
6	Dua etmenin bir kişinin kendisini iyi hissetmesinin dışında bir faydası yoktur	
7	Günlük yaşamın ötesinde nihai yada spiritüel/manevi gerçeklik diye bir şey yoktur	
9	İnsanlar ruhani/manevi deneyimlerle kendilerini mutlu hissettiklerini söylediklerinde, bu sadece bir düşüncenin/fikrin gücüdür.	

Tablo 4’de yer alan c.alfa değerine göre ölçeğinin güvenilirliğinin uygun seviyede olduğu görülmektedir.

Araştırmaya ilişkin değişkenlere ait ortalama değerler, standart sapma değerleri ve korelasyon değerleri Tablo-5’te gösterilmektedir. Metafizik Dünya Görüşü Ölçeği’nde artan skor puanları (44 ve üzeri) Spiritüalist (yaşamı anlamlandıran) dünya görüşüne, azalan skor puanları (44 altı) ise Materyalist dünya görüşüne ilişkin verinin olduğu göstermektedir. Metafizik

boyutundaki dünya görüşlerinin öğrenim görülen üniversite ile korelasyonu incelendiği zaman negatif yönlü anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($r=-.13$, $p<.05$). Metafizik boyutundaki dünya görüşlerinin Otantiklik Ölçeği boyutlarıyla korelasyonu incelendiğinde ise, Dış Etkiyi Kabullenme boyutuyla ilgili anlamlı bir ilişkiye rastlanmamış, Kendine Yabancılaşma boyutuyla negatif yönlü anlamlı ($r=-.12$, $p<.05$), Otantik Yaşam boyutuyla pozitif yönlü anlamlı ($r=.16$, $p<.05$) bir ilişkisinin olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Araştırmaya Ait Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri

Değişkenler	Ort.	S.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Üniversite	1.64	.48	1									
2. Cinsiyet	1.49	.50	.10*	1								
3. Fakülte	1.71	.49	-.29**	-.10*	1							
4. Anne Meslek	3.25	1.27	.06	.04	-.03	1						
5. Baba Meslek	2.40	1.19	-.04	.04	.02	.35**	1					
6. Büyüdüğü Yer	1.38	.59	-.10	-.01	.06	.12*	.17**	1				
7.Dış Etkiyi Kabullenme	3.24	1.29	-.03	-.01	.09	.03	.02	.03	1			
8.Kendine Yabancılaşma	3.45	1.47	.02	-.02	.03	.03	.02	.03	.44**	1		
9.Otantik Yaşam	5.24	1.14	-.07	.10*	-.08	-.01	.06	.02	-.20**	-.20**	1	
10. Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri	4.47	1.27	-.13**	.08	-.11*	.06	.04	.03	.04	-.12**	.16**	1

* $p<.01$ düzeyinde anlamlı, ** $p<.05$ düzeyinde anlamlı

Metafizik boyutundaki dünya görüşleri ile Kendine Yabancılaşma ve Otantik Yaşam boyutları arasındaki korelasyona ilişkin

regresyon analizi yapılmıştır. Tablo 6’da yer alan analiz sonuçları incelendiğinde analiz anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri ile Kendine Yabancılaşma ve Otantik Yaşam boyutlarına İlişkin Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Bağımlı Değişken					
	Kendine Yabancılaşma			Otantik Yaşam		
t	β	Sig.	t	β	Sig.	
Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri	-	-.116	.023	3.064	.155	.002
F	5.223		9.385			
R ²	.013		.024			
Dzltr ²	.011		.021			

Metafizik boyutundaki dünya görüşlerinin kendine yabancılaşma boyutu üzerinde anlamlı ($\beta= -.116$) etkisinin olduğu görülmüştür. Analize göre spiritüalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin kendine

yabancılaşma seviyesi azalmaktadır ve materyalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin kendine yabancılaşma seviyeleri artmaktadır yorumları yapılabilir.

Metafizik boyutundaki dünya görüşlerinin otantik yaşam boyutu üzerinde anlamlı ($\beta=.155$) etkisinin olduğu görülmüştür. Analize göre spiritüalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin otantik yaşam seviyesi artmaktadır ve materyalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin otantik yaşam seviyesi azalmaktadır yorumları yapılabilir. Analize göre etkilerin düşük

seviyede olmasına rağmen anlamlı olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanların dünya görüşlerine göre skor puanları incelendiğinde spiritüalist dünya görüşüne sahip olanların ve materyalist dünya görüşüne sahip olanların dağılımı Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7: Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşlerine İlişkin Dağılım

Metafizik Boyutundaki Dünya Görüşleri	Sayı	%
Materyalist	124	32,2
Spiritüalist	261	67,8
Toplam	385	

Tablo 7’de görüleceği üzere materyalist dünya görüşüne sahip bireyler 124 iken, spiritüalist dünya görüşüne sahip bireyler 261 kişi olarak araştırmada yer almaktadır.

Yapılan araştırma ve analizler doğrultusunda hipotezlerin kabul durumu Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8: Hipotez Değerlendirme Sonuçları

Hipotez	Araştırma Sonucu
H1: Metafizik boyutundaki dünya görüşleri ile Kendine Yabancılaşma düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır.	✓ Hipotez Kabul Edilmiştir.
H2: Metafizik boyutundaki dünya görüşleri ile Dış Etkiyi Kabullenme düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır.	✗ Hipotez reddedilmiştir.
H3: Metafizik boyutundaki dünya görüşleri ile Otantik Yaşam düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır.	✓ Hipotez Kabul Edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre metafizik ölçeğine bağlı dünya görüşleriyle otantiklik ölçeğinde yer alan kendine yabancılaşma ve otantik yaşam boyutları arasında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Metafizik boyutunda yer alan dünya görüşleriyle dış etkiyi kabullenme düzeyleri arasında ise anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Hipotez 1 ve 3 kabul edilirken, hipotez 2 ise kabul görmemiştir.

Araştırmayla ilgili diğer sonuçlara baktığımızda (verilerin normal dağılıma uygunluğu test edilmiş ve bağımsız örneklem T-Testi analizi yapılmıştır):

- Katılımcıların cinsiyetine göre metafizik dünya görüşlerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- Katılımcıların cinsiyetine göre otantik yaşam düzeylerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre otantik yaşam düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.
- Katılımcıların cinsiyetine göre kendine yabancılaşma düzeylerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

- Katılımcıların cinsiyetine göre dış etkiyi kabullenme düzeylerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- Katılımcıların öğrenim gördükleri üniversiteye göre metafizik dünya görüşlerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Katip Çelebi Üniversite'sinde öğrenim gören öğrencilerin, Ege Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere göre spiritüalist dünya görüşüne daha çok sahip oldukları görülmüştür.
- Katılımcıların öğrenim gördükleri üniversiteye göre otantik yaşam düzeyleri incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- Katılımcıların öğrenim gördükleri üniversiteye göre dış etkiyi kabullenme düzeylerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- Katılımcıların öğrenim gördükleri üniversiteye göre kendine yabancılaşma düzeylerini incelemek amacıyla T-Testi gerçekleştirilmiş ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

3. SONUÇ

Metafizik kavramına ilişkin inançların yer aldığı alanlar daha çok sosyal psikoloji ve din psikolojisi gibi alanlardır. Araştırmada değerlendirilen metafizik boyutu gerçekliğin temel doğasıyla ilgili sahip olunan inançların spiritüalizm ve materyalizm aracılığıyla yansımaları temsil etmektedir (Koltko-Rivera, 2000:31-95).

Araştırma doğrultusunda da kişinin sahip olduğu metafizik boyutundaki dünya görüşüyle otantiklik seviyesi arasındaki ilişki merak edilmiş ve araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların %67.8'inin spiritüalist, %32.2'sinin ise materyalist dünya görüşünü temsil ettiği görülmüştür. Metafizik boyutundaki dünya görüşleriyle otantik

yaşam ve kendine yabancılaşma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu ancak yüksek seviyede olmadığı görülmüştür. Özellikle spiritüalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin otantiklik seviyesi artarken kendine yabancılaşma seviyesinin azaldığı, materyalist dünya görüşünü benimseyen bireylerin ise kendine yabancılaşma seviyesinin artarken otantiklik seviyesinin azaldığı tespit edilmiştir. Yapılan analizlere göre yaşamı anlamlandıran bireylerin otantik yaşama daha yatkın oldukları düşünülebilir.

Otantiklik kavramıyla ilgili yapılan çalışmalar ve literatür incelendiğinde kavramla ilgili yerli literatürdeki çalışmaların az olmakla beraber artmaya başladığı görülmüştür. Yerli literatürde daha çok otantiklik kavramıyla yaşam doyumu ve öznel iyi oluş boyutlarının ilişkilendirilmesinin ağırlıklı olarak araştırıldığı görülmüştür. Otantiklikle ilgili bazı teoriler kavramın gelişmesinde aile faktörünün önemli olduğu görüşünü savunmaktadır. Çocuklar ile aile arasındaki yüksek kalitedeki iletişim ve ilişkilerin sonucunda çocuklar ve ebeveynler arasındaki değerlerin de benzer olabileceği, ailelerinden olumlu yönde destek alan çocukların da daha otantik oldukları bazı çalışmalarda görülmüştür (Dudley 1986; Harter 1996; Winnicott 1960; aktaran Siler 2014). Dolayısıyla gelecek çalışmalarda bireyin otantiklik düzeyi ve aile yapısıyla ilgili araştırmaların artması da alana kazanım sağlayabilir.

Dünya görüşü kavramının spiritüalist ve metafizik boyutlarıyla ilgili literatür incelendiğinde kavramın psikoloji alanında ve daha çok kişilik özellikleriyle ilgili çalışmalarda yer aldığı görülmektedir. Kavramla ilgili yerli literatürde çalışmalar az sayıdadır. Araştırma doğrultusunda üniversite öğrencilerinin metafizik boyutundaki dünya görüşlerinin dilimize uyarlanan ölçekle ortaya çıkartılmaya çalışılması ve otantiklik seviyeleri ile ilişkilendirilmesi alana yeni bir katkı sağlayabilir. Sonuç olarak bu araştırma sadece belirli değişkenlerin arasındaki ilişkilerin incelenmesinden dolayı

sınırlılıklara sahiptir. Gelecekte kuramlar doğrultusunda birden çok değişkenlerle ve

farklı örneklem kitlesiyle yapılacak araştırmalar daha anlamlı sonuçlar verebilir.

KAYNAKÇA

1. ABEDI, G., ROSTAMI, F., & NADI, A. (2015). Analyzing the dimensions of the quality of life in hepatitis B patients using confirmatory factor analysis. *Global Journal of Health Science*, 7(7), 22-31.
2. AKGÜN KOSTAK, M. (2007). Hemşirelik Bakımının Spiritüel Boyutu. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 2007;2 (6): 105-15
3. BARRETT-LENNARD, G. T. (1998). Carl Rogers' helping system: Journey and substance. London: Sage.
4. BİLGİN, E. (2014). Kompulsif Satın Alma Üzerinde Materyalizm, Statü Tüketimi, Moda Yönelimi ve Paraya Yönelik Tutumun Etkisi, İstanbul, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
5. ÇANKAYA, Z. C. (2009). Özerklik Desteği, Temel Psikolojik İhtiyaçların Doyumu ve Öznel İyi Olma: Öz-Belirleme Kuramı, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (31), 23-31
6. DECI, E. & RYAN, R. (1985A). *Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior*. New York: Plenum Press.
7. DECI, E. & RYAN, R. (1985B). The General Causality Orientations Scale: Self Determination in Personality. *Journal of Research in Personality*, 19, 109-134.
8. DECI, E. & RYAN, R. (2000). The "What" And "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and The Self-Determination of Behaviour. *Psychological Inquiry*, 11 (4), 227-269.
9. DECI, E. L., & RYAN, R. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality. In R. A. Dienstbier (Ed.), *Nebraska symposium on motivation, 1990: Perspectives on motivation* (pp. 237-288). Lincoln, NE, US: University of Nebraska Press.
10. DUDLEY, R.L., & DUDLEY, M.G. (1986). Transmission of religious values from parents to adolescents. *Review of Religious Research*, 28, 3-15.
11. FORZA, C., & FLIPPINI, R. (1998). TQM impact on quality conformance and customer satisfaction: A causal model. *International Journal of Production Economics*, 55(1), 1-20.
12. GOLDMAN, B. M., & KERNIS, M. H. (2002). The role of authenticity in healthy psychological functioning and subjective well-being. *Annals of the American Psychotherapy Association*, 5 (6), 18-20.
13. GÜL, A. (2010). Benlik düzenleme odakları, otantiklik ve ilişkisel/özerk benlik ketlenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Mersin.
14. HAIR, J. F., WILLIAM, C. B., BARRY, J. B., & ROLPH, E. A. (2013). *Multivariate data analysis*. USA: Pearson Education Limited.
15. HARTEK, S. & MAROLD, D.B. & WHITESELL, N.R., & COBBS, G. (1996). A model of the effects of perceived parent and peer support on adolescent false self behavior. *Child Development*, 67, 360-374.
16. HARTEK, S. (2002). Authenticity. In C. R. Snyder & S. J. Lopez (Eds.), *Handbook of positive psychology* (pp. 382-394). Oxford: Oxford University Press.
17. İLHAN & ÖZDEMİR (2013). Otantiklik Ölçeği'nin Türkçe'ye

- uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (40), 142-153.
18. KERNIS, M. H., & GOLDMAN, B. M. (2004). From thought and experience to behavior and interpersonal relationships: A multicomponent conceptualization of authenticity. Taylor and Francis, 31-52.
 19. KERNIS, M. H., & GOLDMAN, B. M. (2006). A multicomponent conceptualization of authenticity: theory and research. *Advances in Experimental Social Psychology*, 38, 283-357.
 20. KERNIS, M. H., GOLDMAN, B. M. (2005). Authenticity, social motivation, and psychological adjustment. J. P. Forgas, K. D. William, S. M. Laham (Ed.), *Social motivation: Conscious and unconscious processes içinde* (ss. 210-227). USA: Cambridge University Press.
 21. KOLTOKO-RIVERA, M. E. (2000). "The Worldview Assessment Instrument (WAI): The Development and Preliminary Validation of an Instrument to Assess Worldview Components Relevant to Counseling and Psychotherapy" Ph. D. Dissertation, New York University, New York.
 22. LOPEZ, F. G., & RICE, K. G. (2006). Preliminary development and validation of a measure of relationship authenticity. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 362-371.
 23. NEFF, K. D., & HARTER, S. (2002). The role of power and authenticity in relationship styles emphasizing autonomy, connectedness or mutuality among adult couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 835-857.
 24. SATICI, S. A. & KAYIŞ, A. R. & AKIN, A. (2013). Predictive role of authenticity on psychological vulnerability in Turkish university students. *Psychological Reports*, 112 (2), 519-528.
 25. SILER, K. L. (2014) Investigating links between family factors and adolescent authenticity. Department of Human Development and Family Studies In partial fulfillment of the requirements For the Degree of Master of Science Colorado State University Fort Collins, Colorado.
 26. TANGÖR, B. B. & CURUN, F. (2016). Psikolojik iyi oluşun yordayıcıları olarak bireysel farklılıklar: Özgünlük, Benlik Saygısı ve Sürekli Kaygı, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Cilt 5, Sayı 4.
 27. TOSUN, A. (2015). Kendini ve Ötekini Tanıma Bağlamında Din Öğretiminde Dünya Görüşü Modeli, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
 28. VALK, J. (2010). Religious Education in a Changing World. International Seminar on Religious Education and Values. Ottawa.
 29. WINNICOTT, D.W. (1960). The maturation process and the facilitating environment. New York: International Universities Press
 30. WOOD, A. M., LINLEY, P. A., MALTBY, J., BALIOUSIS, M., JOSEPH, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the authenticity scale. *Journal of Counseling Psychology*, 55, 385-399.
 31. http://openaccess.29mayis.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/29mayis/503/2003_28_TOPALOGLUA.pdf?sequence=1 (Topaloğlu, Aydın). 01.07.2019
 32. <http://sozluk.gov.tr/> 01.06.2019